

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

Číslo materiálu: ____ /2020

K bodu programu

INFORMATÍVNA SPRÁVA O SYSTÉME PREROZDEĽOVANIA DOTÁCIÍ NA ŠPORT

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál prerokovaný:

Komisiou športu

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor

Zodpovedný za vypracovanie:

Roman Krajniak
vedúci pracovnej skupiny
pre oblasť športu
Ingrid Dolníková
poverená vedením
OŠKŠCRM

Žilina, 17.02.2020

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2020

Mestské zastupiteľstvo v Žiline

1. berie na vedomie

1. Informatívnu správu o systéme prerozdelenia dotácií na šport

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V zmysle uznesenia z mestského zastupiteľstva 187/2019 o podpore mládežníckeho a vrcholového športu v Meste Žilina sa v priebehu jesene pripravovala koncepcia nového modelu systematického prerozdelenia dotácií z rozpočtu mesta, ako i koncepcia na budovanie/rekonštrukciu športovej infraštruktúry. Vzhľadom na zložitosť a komplexnosť problematiky a aktuálnej situácie v legislatíve v oblasti športu (novelizácia zákona o športe, vznik Fondu na podporu športu a pod) sa nepodarilo sfinalizovať túto koncepciu do podoby, aby sme mohli predložiť návrh novely VZN, resp. návrh úplne nového znenia VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Žilina, ktorým sa zabezpečí udržateľná, systematická, koncepčná a spravodlivá podpora mládežníckeho a vrcholového športu. Je nevyhnutné tento model okrem odbornej verejnosti prediskutovať, s čo možno najväčším počtom športových klubov, aby mali možnosť oboznámiť sa s týmto modelom, načo v meste Žilina ešte nebol dostatočný časový priestor.

V decembri 2019 boli Národnou radou SR ako i vládou SR schválené dokumenty, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú oblasť športu a jeho financovania. Najmä vznik Fondu na podporu športu, ktorý začal svoju činnosť 18.12.2009. Cieľom fondu je zabezpečiť efektívnu podporu a rozvoj športu mládeže, vrcholového športu, športovej reprezentácie SR, ale aj športu pre všetkých, aj zdravotne znevýhodnených ľudí. Fond bude pracovať s ročným rozpočtom minimálne 20 miliónov €, čo predstavuje výrazné zvýšenie prostriedkov do slovenského športu. Veľká časť týchto prostriedkov bude alokovaná na rôzne projekty v oblasti športu. Týmto vznikajú nové možnosti na získanie finančných prostriedkov pre športové kluby a športové organizácie aj v meste Žilina.

Zároveň 18.12.2019 vláda SR schválila významný balík financií na modernizáciu a výstavbu športovej infraštruktúry, kde v rokoch 2020 až 2022 bude novovzniknutý Fond na podporu športu rozdeľovať 60 miliónov eur.

Preto predkladáme túto informatívnu správu o stave a návrhu na nový model prerozdelenia dotácií na šport z rozpočtu mesta. Tento model reflektuje aj vyššie uvedené zmeny v legislatíve a umožní športovým klubom a organizáciám, v spolupráci s mestom Žilina, získať finančné prostriedky aj z externých zdrojov (Fond na podporu športu, súkromná sféra a pod.).

Stanovisko komisie:

Návrh bol prerokovaný Komisiou športu, ktorá odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline daný materiál zobrať na vedomie. Materiál bol zaradený aj do programu rokovania Komisie finančnej a majetkovej, ale nebol komisiou prerokovaný, nakoľko táto nebola uznášaniaschopná.

1.1. Informatívna správa o systéme prerozdelenia dotácií na šport.

Nový, pripravovaný model financovania športu v meste Žilina, zohľadňuje aktuálny vývoj a trendy v oblasti financovania športu na Slovensku. Najmä vzhľadom na novú legislatívu v súvislosti s novovzniknutým Fondom na podporu športu. Fond na podporu športu má v pláne v roku 2020 spustiť systém športových poukazov (príspevok na športovú činnosť detí a mládeže). Tento príspevok bol síce od roku 2015 zadefinovaný v Zákone o športe 440/2015, ako jeden z pilierov financovania športu, avšak až doteraz nebol realizovaný. Práve rok 2020 by mal naštartovať tento príspevok. Zároveň vznik Fondu na podporu športu, ktorý každoročne prerozdelení na rôzne projekty v športe sumu minimálne 20 000 000€ otvoril ďalšie možnosti ako získať finančné prostriedky aj z iných zdrojov, nielen z mestského rozpočtu. Nový model financovania športu v meste Žilina umožní jednoducho a transparentne využiť aj tieto nové možnosti financovania športu. Čo znamená, že vytvorením takéhoto systému mesto Žilina pomôže/umožní športovým organizáciám v meste, získať viac finančných prostriedkov mimo mestského rozpočtu.

Nový model financovania športu je výsledkom dlhodobej snahy odborníkov z oblasti financovania športu a športového biznisu ako zlepšiť súčasné systémy prerozdelenia financií na šport z verejných zdrojov. Inšpiráciou pre tento nový model boli aj mnohé dlhodobo efektívne fungujúce modely a systémy podpory športu rôznych miest vo svete (Austrália, Francúzsko, Kanada, Česká republika).

Princípy tohto nového modelu si osvojili už viaceré mestá a postupne ho budú implementovať do svojich pravidiel v nasledujúcich rokoch. Od roku 2020 sa ako prvé na Slovensku rozhodlo využiť tento model financovania športu mesto Martin.

Nový model sa skladá z troch základných pilierov a jedného doplnkového. Každému pilieru mesto priradí každoročne percentuálnu váhu, podľa svojich priorít. Taktiež podmienky na získanie dotácie si každé mesto stanoví podľa svojich preferencií.

1. pilier Mestské športové poukazy
2. pilier Priame dotácie z rozpočtu
3. pilier Granty pre oblasť športu
4. pilier (doplnkový) Mestský fond na podporu športu

Mestské športové poukazy

Nový nástroj na prerozdelenie časti dotácií z mestských rozpočtov pre športové kluby.

1.pilier je adresnou dotáciou pre všetky športujúce deti a mládež. Zrovnoprávňuje všetky oficiálne

uznané športy na jednu úroveň a poskytuje finančné prostriedky z rozpočtu mesta pre všetky športové kluby, ktoré sú oprávneným prijímateľom tejto dotácie.

Dieťa prostredníctvom zákonného zástupcu a mládežník dostane športový poukaz v stanovenej hodnote. Tento poukaz si následne môže uplatniť v športových organizáciách registrovaných a schválených ako oprávnených prijímateľov pre daný rok. Po sumarizovaní, alebo aj priebežne, mesto pošle patričnú sumu za vyzbierané poukazy na účet klubu. Ten ich následne podľa pravidiel vyúčtuje. V prípade zavedenia elektronického systému, celý tento proces môže byť zautomatizovaný. Jednak vydávanie poukazov, ich akceptovanie, ako i následné vyúčtovanie. Tento systém je:

- transparentný a spravodlivý,
- jednoduchý, bez dodatočnej administratívnej záťaže pre klub a zamestnancov mesta,
- participatívny, nakoľko o použití rozhodujú občania/rodičia.

System mestských športových poukazov využíva mnoho miest/regiónov vo svete.

<https://www.sportsvouchers.sa.gov.au/>

<https://sport.nsw.gov.au/sectordevelopment/activekids>

<https://coupons-sport.nice.fr/fr>

Mesto Hodonín ich využíva už viac ako 10 rokov a dostalo sa týmto systémom ako vzor pre iné samosprávy na portál Dobrá praxe (<https://dobrapraxe.cz/en/hodonin-system-dotaci-sportovnim-oddilum-formou-poukazek>).

Je na rozhodnutí mesta, či nárok na mestské športové poukazy budú mať deti a mládež s trvalým pobytom v meste Žilina alebo aj deti a mládež navštevujúce školy v meste Žilina, avšak bez trvalého pobytu.

Výhody, ktoré zavedenie Mestských športových poukazov (MŠP) môžu priniesť do budúcnosti je viacero. Systém bude veľmi variabilný prostredníctvom stanovených podmienok.

Príklady:

Diferencovať hodnotu MŠP podľa toho, či má dieťa a mládežník trvalý pobyt v Žiline, alebo nie. Napríklad by bolo možné nastaviť podmienky, že:

- dieťa a mládežník, ktoré má trvalý pobyt v Žiline dostane poukaz v hodnote 100€
- dieťa a mládežník, ktoré nemá trvalý pobyt v Žiline, ale navštevuje základnú školu v Žiline a športuje v športovom klube na území Žiliny dostane poukaz v nižšej hodnote, napríklad 75€.

Iný príklad môže zohľadňovať sociálnu situáciu dieťaťa. Podmienky by sa dali nastaviť napríklad tak, že:

- dieťa a mládežník zo štandardnej rodiny dostane poukaz v hodnote 100€
- dieťa a mládežník zo sociálne slabšej rodiny dostane poukaz v hodnote napríklad 150€

Priame dotácie z rozpočtu:

2. pilier je určený pre kluby (kolektívne/individuálne športy), ktoré chce mesto podporovať výraznejšie. Či už je to z dôvodu tradície daného športu/klubu, jeho významu pre mesto Žilina, úspechov, propagácie mesta a pod. Počet takto vybraných klubov je na zváženie, avšak nemal by byť veľký (odporúčanie je max 5 klubov z kolektívnych športov a max 3 kluby z individuálnych). Aj tu by mali byť zadefinované podmienky, ktoré musí klub splniť, aby sa do tejto kategórie dostal a aby to nebol „uzatvorený klub“. Tzn tak ako to v športe platí: klub môže postúpiť, ale aj vypadnúť.

Granty:

Tretí pilier by mal fungovať podobne ako funguje grantový systém aj v súčasnosti.

Mestský fond na podporu športu

Štvrtý, doplnkový pilier, je novovzniknutý kanál pre získavanie financií pre športové organizácie pod gesciou mesta. Tento pilier nezaťažuje mestský rozpočet, ale zároveň umožní podporiť šport/športovú činnosť nad rámec možností verejných zdrojov. Do tohto fondu bude môcť mesto generovať finančné prostriedky z rôznych zdrojov a následne ich prerozdeľovať (napríklad navýšením hodnoty športových poukazov).

Jednou z možností naplňania fondu je napríklad prostredníctvom asigrovanej dane 2%. Mesto môže požiadať firmy/fyzické osoby, ktoré nie sú rozhodnuté komu venujú 2% zo zaplatených daní poslať svoje 2% do tohto mestského fondu na podporu športu detí a mládeže.

Druhou možnosťou bude možnosť získať financie do tohto fondu cez projekty/dotácie z o štátneho Fondu na podporu športu. Postupne môžu pribudnúť aj ďalšie možnosti prílevu financií do Fondu.

Rozpočet na šport z rozpočtu mesta Žilina na 2020

Bežné príjmy mesta Žilina 2019 69 669 078,40 €						
Rozpočet na podporu športu na rok						643 000 €
<u>PARTICIPATÍVNY ROZPOČET</u>		NEPARTICIPATÍVNY ROZPOČET				
Pilier I		Pilier II		Pilier III		
Dotácie klubom s dôrazom na mládež		Dotácia klubom (vrcholové športy)		Športové projekty (grantová schéma)		
Rozpočet na rok	350 000 €	Rozpočet na rok	260 000 €	Rozpočet na rok	33 000 €	
ROZPOČET	350 000 €		260 000 €		33 000 €	

Pilier IV Mestský fond na podporu športu (asignácia 2% dane PO (možno aj FO), prostriedky zo štátneho Fond na podporu športu atď).

Časový harmonogram smerujúci k finalizácii a schváleniu nového modelu financovania športu v meste Žilina:

- 27.01.2020 bude celý model financovania športu v meste Žilina predstavený a prerokovaný na zasadnutí športovej komisie mesta Žilina. Zároveň bude športová komisia informovaná o plánovaných aktivitách v I.kvartáli 2020 v oblasti športu, najmä čo sa týka naštartovania aktivít v oblasti športovej infraštruktúry a vzdelávania. Viac informácií k týmto dvom oblastiam nájdete nižšie.
- 1 kvartál 2020:
Po diskusii v športovej komisii následne predstavíme nový model financovania zástupcom športových organizácií pôsobiacich na pôde mesta Žilina. Na základe týchto diskusií navrhne pravidlá a váhy pre jednotlivé piliere v novom modeli.
- 2.kvartál 2020:
V druhom kvartáli pripravíme návrh na úpravu VZN resp. nové znenie VZN o dotáciách v oblasti športu v zmysle pripomienok a návrhov vyplývajúcich z diskusie odbornej verejnosti a zástupcov klubov. Následne ho predložíme do komisií a do mestského zastupiteľstva.
- 3.kvartál 2020:
V prípade odsúhlasenia návrhu novely VZN, resp. nového VZN v mestskom zastupiteľstve začne proces prípravy podkladov k návrhu rozpočtu, prerozdelenia váh jednotlivým pilierom, ako i podmienok, ktoré kluby musia splniť v jednotlivých pilieroch. Zároveň by prebiehala prípravná fáza projektu pred jeho spustením.
- 4. kvartál 2020:
V posledných mesiacoch roka by sme pripravili kompletný návod a následne realizovali školenie pre športové organizácie, s cieľom zabezpečiť plynulý nábeh na nový systém.

1.2. Športová infraštruktúra a jej rozvoj.

V tejto informatívnej správe by sme sa radi venovali aj druhej významnej oblasti týkajúcej sa športu, športovej infraštruktúre. V tejto oblasti v minulosti prebehla pasportizácia športovísk v meste Žilina.

Ako spomíname vyššie, vláda SR na svojom zasadnutí 18.12.2019 schválila dotáciu 60 miliónov € na športovú infraštruktúru. Tieto prostriedky bude rozdeľovať Fond na podporu športu v rokoch 2020 - 2022 nasledovne:

2020	- 2 000 000€
2021	- 46 500 000€
2022	- 11 500 000€

Ako je zrejmé, hlavná časť finančných zdrojov bude pridelená na budovanie/rekonštrukciu športovej infraštruktúry v priebehu roku 2021. Je preto veľmi dôležité byť na túto situáciu pripravený. Z uvedeného dôvodu je potrebné zaktualizovať dokument pasportizácie športovísk na území mesta Žilina. V priebehu prvého a druhého kvartálu 2020 by sme

v spolupráci so školami, mestskými časťami, VÚC, univerzitou ako i športovými organizáciami podrobne zanalyzovali súčasný stav existujúcich, ako i pripravovaných športovísk. Túto správu by sme predložili mestskému zastupiteľstvu najneskôr v treťom kvartáli 2020.

Následne by sme sa pokúsili určiť priority mesta v tejto oblasti, prihliadajúc aj na stratégiu rozvoja športu v Žiline, a vypracovali štúdie uskutočniteľnosti k vybraným športoviskám, aby sme boli, v prípade vhodnej výzvy zo strany Fondu na podporu športu, pripravení uchádzať sa o spolufinancovanie výstavby/rekonštrukcie športovísk v Žiline zo štátnej dotácie.

1.3. Vzdelávanie v oblasti športu.

Treťou dôležitou oblasťou v športovej sfére ktorej sa budeme v roku 2020 venovať je vzdelávanie. Športovým organizáciám a športovcom v meste Žilina by sme okrem finančnej podpory na športovú činnosť, investícií do rekonštrukcie/výstavby športovej infraštruktúry radi pomohli aj programom vzdelávania. Prvou takouto aktivitou v roku 2020 bude školenie o zmenách legislatívy v športe pre športové kluby, športovcov, účtovníkov športových organizácií (najmä novela zákona o športe, príspevok zamestnávateľa na športovú činnosť dieťaťa zamestnanca, základy finančného manažmentu v športe, oprávnené výdavky v športe a pod.). Toto školenie je naplánované na mesiac marec a školiteľom bude hlavná kontrolórka športu SR p. Alica Fisterová.

Aj v tejto oblasti platí, že štátny fond na podporu športu bude mať výzvy/projekty aj na vzdelávanie. Pripravíme plán vzdelávacích aktivít pre športové organizácie, ktorý budeme realizovať v roku 2020. V prípade vhodných výziev, kde je samospráva oprávneným žiadateľom, sa budeme uchádzať o spolufinancovanie takéhoto programu.

1.4. Financovanie podpory športových klubov v roku 2020.

Rozpočet mesta Žilina v roku 2020 v časti podpora činnosti športových klubov sa skladá

z nasledujúcich častí:

- Mestský hokejový klub MsHK vo výške 100 000 €
- Mestský hokejový klub mládeže MsHKM vo výške 60 000 €
- Športové dotácie na podporu športových klubov vo výške 450 000 €
- Grantový systém - projekty pre oblasť športu - 33 000 €
- Dotácie primátora mesta pre oblasť športu - 7 000 €

V zmysle VZN 1/2019 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Žilina a zároveň v zmysle plnenia uznesenia č. 187/2019 MZ o podpore vrcholového športu, je potrebné vyčleniť finančné prostriedky určené na podporu športových klubov, na dve samostatné výzvy v zmysle čl. 6 bod 4 VZN 1/2019.

Prvá výzva: Športové kluby

- objem finančných prostriedkov vo výške 350 000 €

Druhá výzva: Podpora vrcholového športu

- objem finančných prostriedkov vo výške 100 000 €

Grantový systém mesta Žilina pre oblasť športu ostáva nezmenený.

Podmienky získania podpory budú zverejnené na stránkach mesta Žilina tak, ako každý rok.

1.5. Kalendár najvýznamnejších športových podujatí v roku 2020

Významné športové podujatia s medzinárodnou účasťou organizované v Žiline v roku 2020 a s partnerskou podporou mesta Žilina

Jarná cena Žiliny v dlhom bazéne - 20. - 22. marec
Enfusion Slovakia 2020 - 25.apríl
Letná univerziáda Slovenskej republiky 2020 - 25.-28.máj
Slovenský bmx pohár - 27-28.6.2020.
Majstrovstvá sveta v hokejbale juniorov U16 a žien U20 - 2.-5.júl
ITF Žilina Junior open 2020 - august
Žilinský triatlon, európsky pohár juniorov a junioriek - august
Žilinský mestský polmaratón - 15.september
Cyklistické preteky okolo Slovenska - 16.september
Žilinské blatíčko - september

Podujatia organizované mestom Žilina v roku 2020

Lyžiarske preteky o pohár primátora - 20.február
Vyhlásenie najúspešnejších športovcov mesta Žilina za rok 2019 - 16.marec
Wings For Life - 3.máj
Beh na Dubeň - 29.august
Žilinská beachvolleyball liga finále - august
BMX freestyle - august
Žilinská plavecká štafeta - september
Sever proti juhu Žilinčania sa bavia futbalom- september
Burza športových klubov - september
Vianočný beh 2020 - december